

ЗВІТ ПРО ВНУТРІШНЄ ПЕРЕМІЩЕННЯ В УКРАЇНІ

ОПИТУВАННЯ ЗАГАЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ

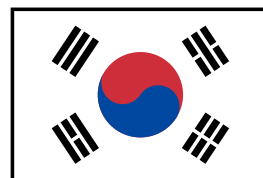
РАУНД 11

25 ЛИСТОПАДА –
5 ГРУДНЯ 2022 РОКУ

In partnership with

**AID
AIDE**

Canada

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ	2
ПОТОКИ ВНУТРІШНЬОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ	3
ТРИВАЛІСТЬ ПЕРЕБУВАННЯ У СТАТУСІ ВПО	5
МНОЖИННІ ПЕРЕМІЩЕННЯ	5
НАМІРИ ЩОДО МОБІЛЬНОСТІ У НАЙБЛИЖЧІЙ ПЕРСПЕКТИВІ	6
ПРОГНОЗУВАННЯ НА ОСНОВІ ТРИГЕРА	7
БАЖАНІ МІСЦЯ ПРИЗНАЧЕННЯ	7
ПРЕФЕРЕНЦІЙНІСТЬ ДОВГОСТРОКОВИХ РІШЕНЬ	8
ДЕМОГРАФІЯ ВПО	9
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ ТА ПОТРЕБ	10
ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ: ЛІКИ ТА МЕДИЧНІ ПОСЛУГИ	11
ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ: ПОТРЕБА В ТВЕРДОМУ ПАЛИВІ І ЙОГО ДОСТУПНІСТЬ	13
ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ: ФІНАНСОВІ ЗАОЩАДЖЕННЯ	13
ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ: СТРАТЕГІЇ ПОДОЛАННЯ ПРОБЛЕМ	14
МЕТОДОЛОГІЯ	15

ОСНОВНІ ВИСНОВКИ

Згідно з оцінками МОМ, станом на 5 грудня **кількість ВПО в Україні становить 5,9 млн осіб**. Це свідчить про незначне зменшення кількості ВПО порівняно з 6,5 млн осіб станом на кінець жовтня. Однак серед них 680 000 осіб стали ВПО протягом останніх 30 днів. Більшість із них здійснили переміщення з районів на сході (43%) та півдні (25%) країни.

Хоча температура в Україні сягає -10 градусів за Цельсієм, і **незважаючи на атаки, які виводять із ладу системи електропостачання та опалення, зібрані дані показують, що лише 7% по всій країні наразі розглядають можливість покинути своє місце проживання**. Навіть у разі тривалого відключення всіх основних комунікацій і не знаючи термінів ремонту, більшість (двоє з трьох українців) кажуть, що не вийдуть з дому.

Водночас приватних ресурсів для виживання стає недостатньо, адже **43% всіх домогосподарств в Україні повністю вичерпали свої заощадження**. 63% респондентів повідомили, що регулюють використання газу, електроенергії та твердого палива для скорочення витрат.

Згідно з оцінками, **785 000 ВПО по всій Україні нині планують інтегруватися у поточному місці перебування**. Найбільша частка ВПО, які шукають можливості місцевої інтеграції, проживає на сході (а саме 206 000 осіб) та заході (201 000 осіб) країни. Незалежно від їхніх преференційних довгострокових рішень на момент опитування, дві третини ВПО по всій країні передбачають необхідність залишатися у поточному місці перебування щонайменше ще на 6 місяців. 44% ВПО, які сподіваються інтегруватися в поточному місці перебування, висловили потребу в підтримці інтеграції.

Викладені в цьому звіті думки належать авторам і не обов'язково відображають погляди Міжнародної організації з міграції (МОМ). Інформація, що міститься у цьому звіті, призначена виключно для загальних інформаційних цілей. Використання позначень та подання матеріалу в цьому звіті не має на меті висловлення будь-якої думки щодо правового статусу будь-якої країни, території, міста чи населеного пункту, їхньої влади, кордонів чи меж від імені МОМ.

Якщо не зазначено інше, дані, представлені в цьому звіті, ґрунтуються на результатах одинадцятого раунду Опитування загального населення від 5 грудня 2022 року. Усі числові значення округлені для легшого використання. Збір даних за сприяння *Multicultural Insights*.

Для отримання додаткової інформації звертайтеся за адресою: dtmukraine@iom.int

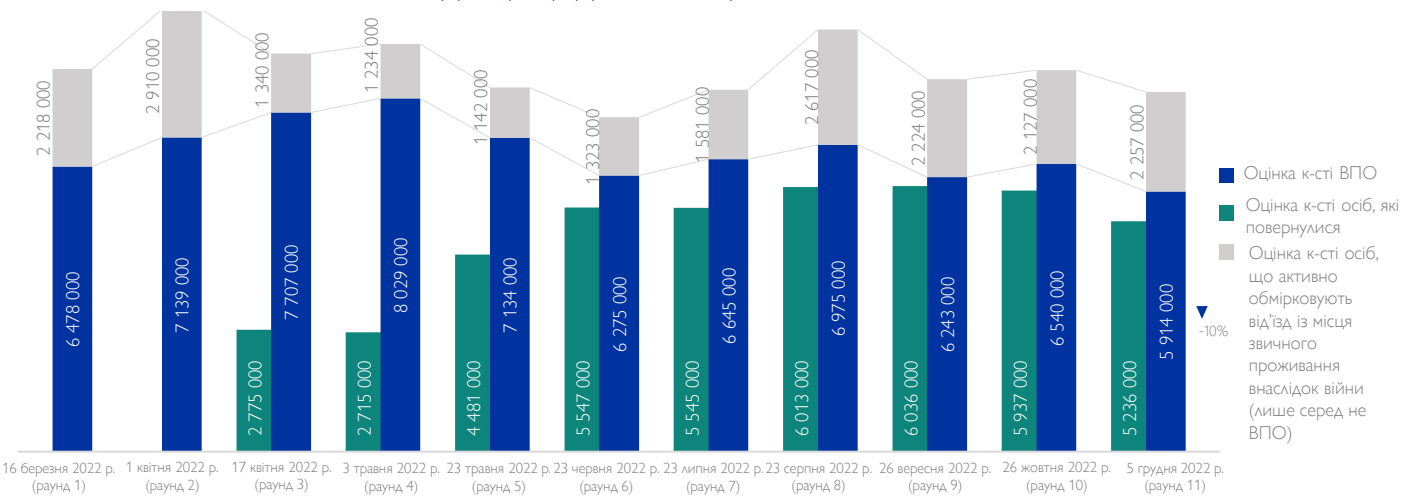
© 2022 Міжнародна організація з міграції (МОМ). Усі права захищені. У випадку цитування, перефразування або використання в будь-який інший спосіб інформації, що міститься в цьому звіті, джерело інформації необхідно зазначити так: «Джерело: Міжнародна організація з міграції (МОМ), Звіт про статистику повернень українців, грудень 2022 року».

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Повномасштабне російське вторгнення в Україну, яке розпочалося 24 лютого 2022 року, спричинило безпрецедентну гуманітарну кризу, що охопила всі області країни. У період з **25 листопада по 5 грудня** Міжнародна організація з міграції (МОМ) провела **одинадцятий раунд** репрезентативного експрес-оцінювання загального населення України для збору інформації стосовно потоків внутрішнього переміщення та мобільності, а також для оцінювання місцевих потреб. Це оцінювання загального населення є надійним джерелом для виявлення сфер із високими гуманітарними потребами та визначення цільових заходів реагування для надання допомоги населенню, що постраждало від війни. Географічне охоплення цього оцінювання покриває всю територію України, усі п'ять макрорегіонів

(захід, схід, північ, центр, південь та місто Київ), за винятком Кримського півострова. Опитування загального населення було проведено шляхом набору випадкових телефонних номерів, завдяки чому було анонімно опитано 2 002 унікальні респонденти віком від 18 років із використанням методу автоматизованого телефонного опитування (CATI). Оцінка спирається на дані Фонду народонаселення ООН (UNFPA), які гуманітарна спільнота розглядає як базове значення для чисельності населення в Україні. Особи, які нині перебувають за межами України, під опитування не потрапили. Крім Опитування загального населення, офіційні дані про присутність ВПО на рівні громад в Україні доступні в Матриці відстеження переміщень — Базовому оцінюванні (раунд 17, HDX).

ТЕНДЕНЦІЇ ЩОДО ПЕРЕМІЩЕННЯ ТА МОБІЛЬНОСТІ

ОЦІНКА МІСЦЯ ПЕРЕБУВАННЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ЗА МАКРОРЕГІОНАМИ*

* Макрорегіон — це територіальна одиниця, до якої входять області (регіони), згідно з визначенням у Законі України «Про засади державної регіональної політики» (частина 2 статті 1).

5 914 000
ОЦІНКА К-СТІ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ
-626 000 з 26 жовтня

5 236 000
ОЦІНКА ЗАГ. К-СТІ ОСІБ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ
-701 000 з 26 жовтня
(з яких 23% повернулися з-за кордону)

Відносне зменшення кількості ВПО може бути частково пов'язане з нещодавнім поширенням зони покриття мобільного зв'язку на території, де нещодавно було відновлено контроль Уряду України, на яких проживає менша кількість ВПО. Зменшення оцінки кількості осіб, які повернулися, сформованої на основі даних одинадцятого раунду опитування, ймовірно, принаймні частково пов'язане з масштабними знеструмленнями та перебоями мобільних мереж. У результаті вибірка містить порівняно меншу кількість респондентів у північному макрорегіоні (-3% порівняно з середнім показником дев'ятого і десятого раундів), де є великі скупчення осіб, які повернулися. Обидва зменшення можуть також частково відображати переміщення за кордон, хоча з 27 жовтня не спостерігалося жодного значного збільшення кількості перетинів українського кордону в напрямку виїзду.

МАТРИЦЯ ВІДСТЕЖЕННЯ ПЕРЕМІЩЕНЬ

ПОТОКИ ВНУТРІШНЬОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ

НЕЩОДАВНІ ПЕРЕМІЩЕННЯ — ЗА ОСТАННІ 30 ДНІВ

В одинадцятому раунді опитування MOM попросила респондентів вказати свою ситуацію та місце перебування 30 днів тому, а також свій поточний статус, щоб точніше відобразити нещодавню динаміку мобільності. Тоді як загальна оцінювана кількість ВПО зменшилася з кінця жовтня, аналіз нещодавніх змін статусу ВПО (набуття та втрата) свідчить про те, що відносно велика кількість осіб стали ВПО протягом останнього місяця*. Серед **внутрішньо переміщеного населення країни майже 12% ВПО (680 000 осіб) були повторно переміщені протягом останніх 30 днів** (між 25 листопада та 5 грудня, залежно від дати опитування). Більшість із них здійснили переміщення з районів на сході (43%) та півдні (25%) країни. Більшість нещодавно переміщених осіб раніше не були ВПО (45%) або зазнали повторного переміщення після повернення до місця звичного проживання (45%), тоді як відносно невелика кількість осіб спонтанно повернулися з-за кордону та перебувають у статусі ВПО в місці, відмінному від їхнього постійного місця проживання (10%).

682 000
нещодавно переміщених осіб в Україні (за останні 30 днів)

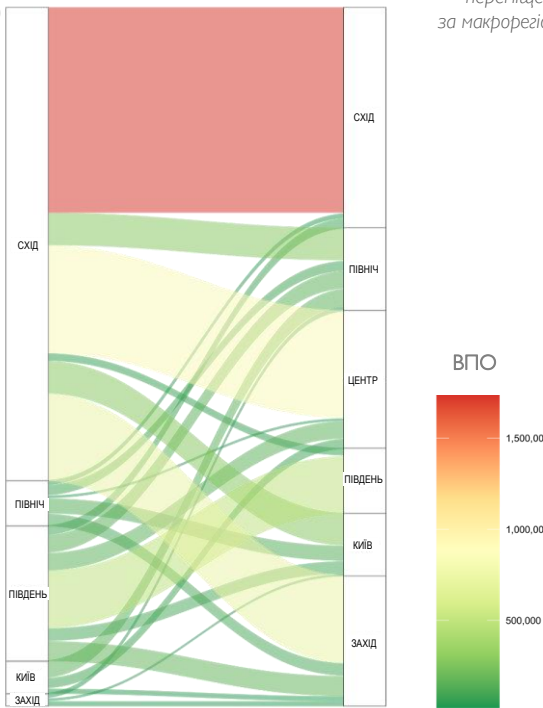
*Різниця в національних оцінках кількості ВПО між раундами опитування сама по собі не відображає фактичної кількості нових переміщень, які відбулися протягом останнього місяця.

Останні дані MOM не свідчать про значне підвищення загальної схильності населення до переміщення за останні 30 днів, однак порівняно з попередніми місяцями цього року фактично лише 2% не ВПО загалом розглядають можливість покинути своє поточне місце проживання (порівняно з 2,8% станом на 26 вересня), тоді як 32% ВПО розглядають таку можливість (порівняно з 27% станом на 26 вересня) (додаткові відомості про наміри щодо переміщення див. на с. 5).

Макрорегіон походження
(місця звичного
проживання)

Поточне місце перебування

→ Потім
переміщень
за макрорегіонами

ПОТОЧНЕ МІСЦЕ ПЕРЕБУВАННЯ ТА МІСЦЕ ПОХОДЖЕННЯ

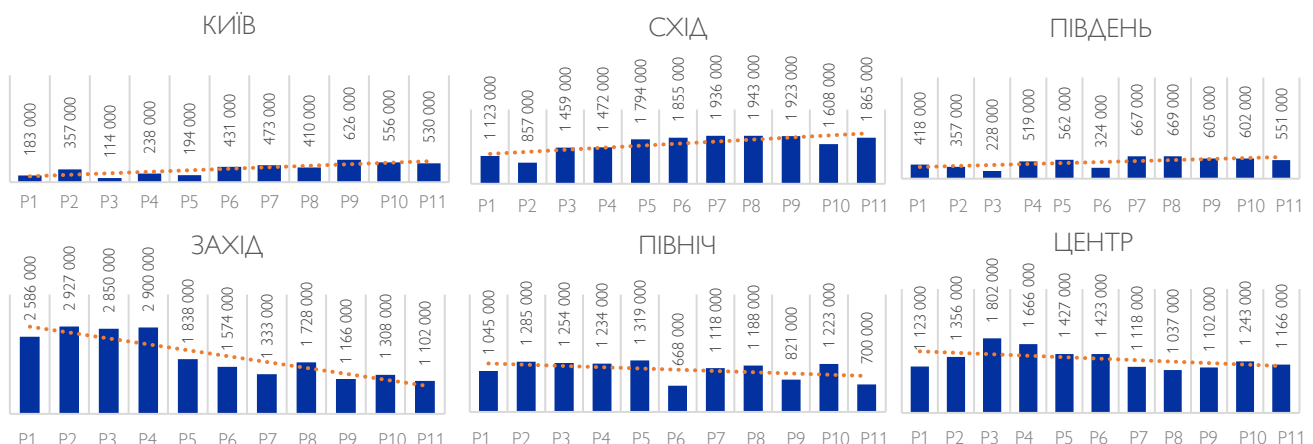
Із тих, хто відповіли, що а) вони не присутні у районі звичного проживання та б) поточна війна є причиною їхнього переміщення

Топ-5 областей за часткою прийнятих ВПО**	% ВПО
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ	14%
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ	10%
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ	9%
МІСТО КИЇВ	9%
КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ	7%
Інші області	51%

Із тих, хто відповіли, що а) вони не присутні у районі звичного проживання та б) поточна війна є причиною їхнього переміщення

Топ-5 областей походження ВПО**	% ВПО
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ	24%
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ	21%
ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ	12%
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ	11%
ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ	7%
Інші області	25%

** Застереження: Походження та розподіл ВПО за областями має орієнтовний характер; репрезентативність вибірки на рівні макрорегіону.

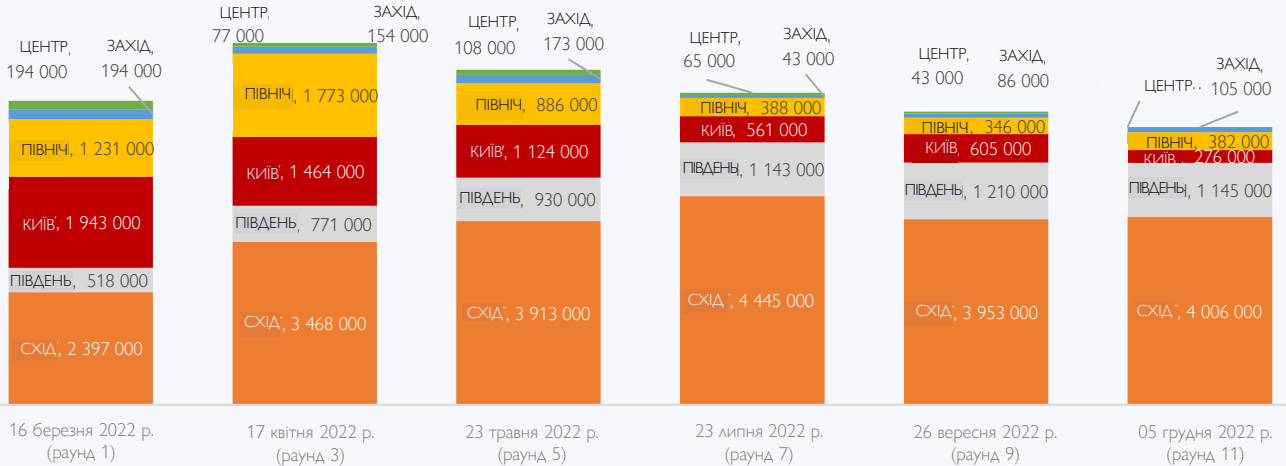
ПОТОКИ ВНУТРІШНЬОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ

ВПО ЗА МАКРОРЕГІОНАМИ ПОХОДЖЕННЯ (порівняння результатів різних раундів)

Звідки походять нинішні переміщені внаслідок війни?

Порівняно з десятим раундом кількість ВПО з Київського та західного макрорегіонів значно зменшилася (-346 000 та -152 000 відповідно). Протягом одинадцятого раунду загальна кількість ВПО залишалася відносно стабільною в усіх інших макрорегіонах походження опитаних ВПО.

Макрорегіон	% ВПО за походженням	Оцінка к-ті ВПО за макрорегіонами походження
КИЇВ	5%	276 000
СХІД	68%	4 006 000
ПІВДЕНЬ	19%	1 145 000
ЗАХІД	2%	105 000
ПІВНІЧ	6%	382 000
ЦЕНТР	0%	0
Оцінка заг. к-ті переміщених у межах України		5 914 000

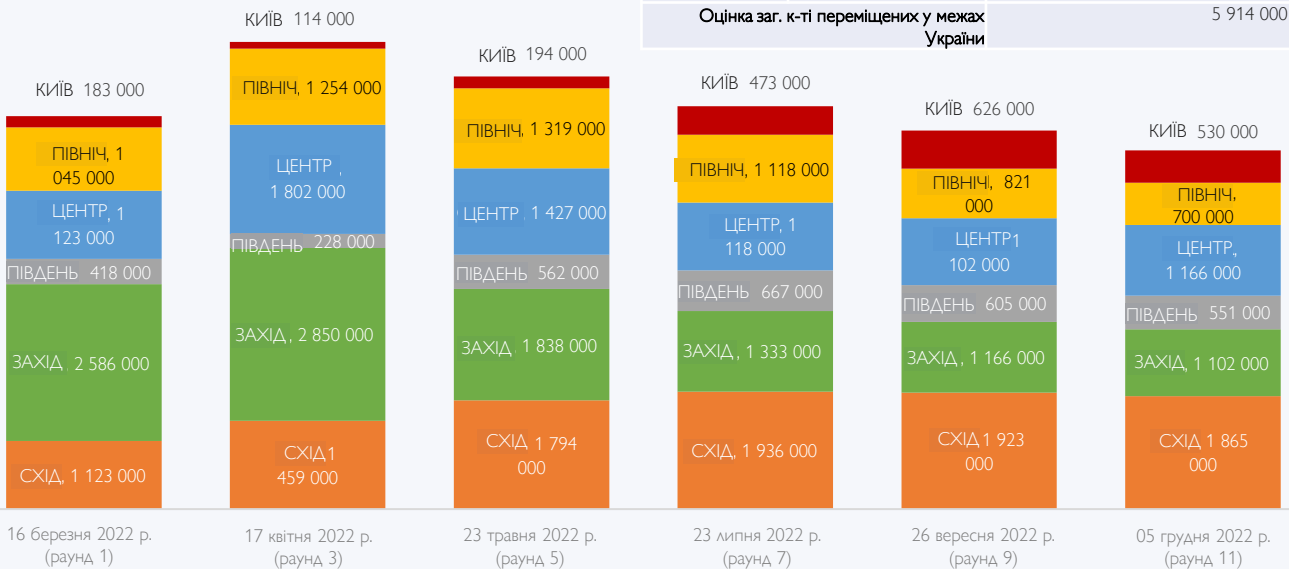

ВПО ЗА МАКРОРЕГІОНАМИ ПОТОЧНОГО МІСЦЯ ПЕРЕБУВАННЯ (порівняння результатів різних раундів)

Де нині перебувають переміщені внаслідок війни?

Порівняно з десятим раундом кількість ВПО знизилася на півночі (-523 000) та заході України (-206 000). У східному макрорегіоні України було зафіксоване зростання кількості ВПО починаючи з листопада (257 000).

Макрорегіон	% ВПО за місцем перебування	Оцінка к-ті ВПО за приймаючими макрорегіонами
КИЇВ	9%	530 000
СХІД	32%	1 865 000
ПІВДЕНЬ	9%	551 000
ЦЕНТР	20%	1 166 000
ПІВНІЧ	12%	700 000
ЗАХІД	19%	1 102 000
Оцінка заг. к-ті переміщених у межах України		5 914 000

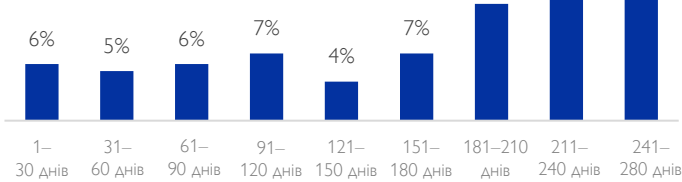
ТРИВАЛІСТЬ ПЕРЕБУВАННЯ У СТАТУСІ ВПО

197 днів середня тривалість перебування у статусі ВПО в межах **284 днів** від початку війни (станом на 5 грудня 2022 року)

В одинадцятому раунді опитування ВПО попросили зазначити кількість днів, що минула з моменту їхнього першого переміщення.

Розподіл помітно тяжіє у бік довшої тривалості переміщення — 83% ВПО в Україні перебувають у цьому статусі протягом 3 місяців або довше, при цьому понад **70% всіх ВПО перебувають у цьому статусі понад 6 місяців**.

Частка ВПО за тривалістю перебування у статусі ВПО

ВПО, які є вихідцями зі східного макрорегіону, повідомили, що середня тривалість їхнього перебування у статусі ВПО є вищою порівняно із ВПО з інших макрорегіонів — в середньому 203 дні.

ВПО, які перебувають у статусі переміщених понад 180 днів, за макрорегіонами походження

* Вибірка одинадцятого раунду опитування не містила ВПО, переміщених із центрального макрорегіону, що відображає зменшення оцінної кількості ВПО із центральних областей у довгостроковій перспективі (див. с. 4)

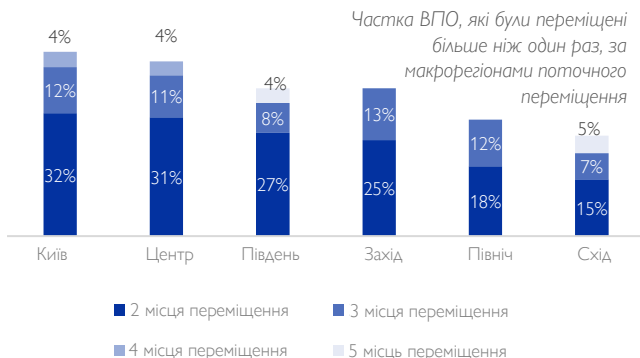
МНОЖИННІ ПЕРЕМИЩЕННЯ

37% ВПО були переміщені більше ніж один раз, а **14%** ВПО — три або більше разів.

Повторне переміщення, тобто переїзд із одного місця переміщення в інше, може посилювати вразливість переміщених домогосподарств. Більшість ВПО залишається у першому місці переміщення (63%). Однак кожна четверта ВПО переїхала з першого місця переміщення в інше місце (23%). Найчастіше це стосується ВПО, прийнятих у Київському та центральному макрорегіонах (32% та 31% відповідно).

Ще 10% ВПО зазнали повторних переміщень двічі. Найчастіше це стосується ВПО, які перебувають на заході країни (13%), що логічно, зважаючи на те, що найпоширеніші області походження ВПО розташовані на сході України. ВПО, які зазнали повторних переміщень двічі, також поширені в Київському та північному макрорегіонах (12% в обох випадках). Примітно, що 5% ВПО на сході країни (близько 93 000 осіб) повідомили про п'ять повторних переміщень.

Серед причин переїзду з першого місця переміщення більшість ВПО назвали неможливість заробляти (47%), а також брак належного житла (41%). Для 33% повторно переміщених осіб причиною такого переїзду було возз'єднання з іншими переміщеними членами сім'ї.

Частка ВПО, які були переміщені більше ніж один раз, за макрорегіонами поточного переміщення

Топ-5 областей першого переміщення*	% ВПО, переміщених більше ніж один раз
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ	12%
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ	11%
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ	11%
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ	8%
ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ	7%

* Застереження: Розподіл ВПО, які були переміщені більше ніж один раз, за областями (регіонами) має орієнтовний характер.

НАМИРИ ЩОДО МОБИЛЬНОСТІ У НАЙБЛИЖЧІЙ ПЕРСПЕКТИВІ

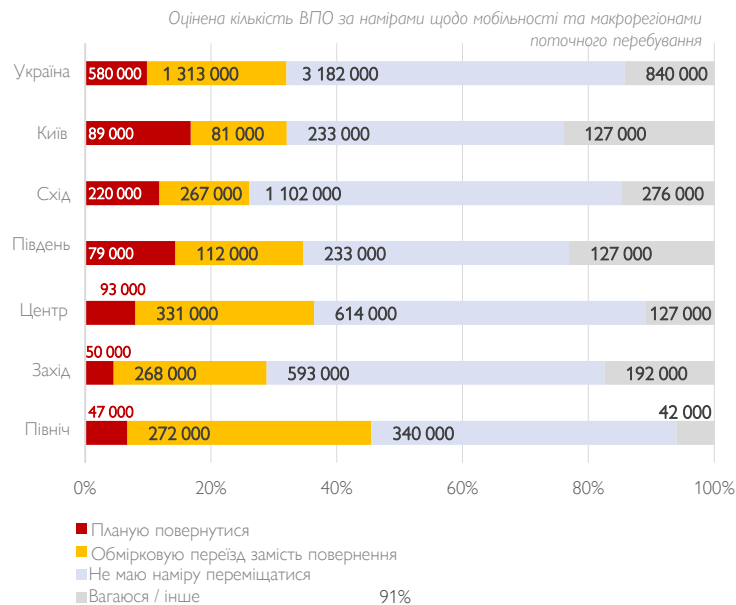
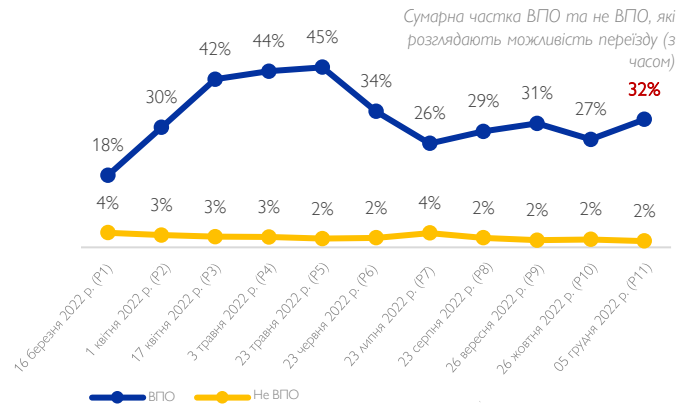
Згідно з оцінками, станом на 5 грудня **32%** переміщеного населення (приблизно 1,89 млн осіб, на 5% більше, ніж оцінено в десятому раунді) розглядають можливість залишити своє поточне місце перебування в найближчі тижні, **9,8%** з яких (580 000 осіб по всій країні) планують повернутися в найближчі 2 тижні після опитування. Натомість серед українців, які не були переміщені, частка людей, які розглядають можливість подальшого переміщення, лишається дуже невеликою та стабільною (2%). Див. рисунок →.

Щодо ВПО, попри те, що менша кількість осіб має намір повернутися впродовж наступних двох тижнів порівняно з попередніми раундами опитування (10% проти 13% станом на 27 жовтня), загальна частка людей, що планують переїзд, є значно вищою — **22%** порівняно з 9% станом на 27 жовтня. Ця тенденція відрізняється за макрорегіонами залежно від військової ситуації (наприклад, на півдні, де українські військові досягли нещодавніх успіхів, показник серед ВПО становить 34,6%).

Порівняно з результатами опитування, отриманими в кінці жовтня, ВПО, які проживають у західному та північному макрорегіонах, значно рідше планують повернутися до колишнього місця проживання (скорочення з 20% до 5% та з 26% до 7% відповідно). Серед ВПО, які мешкають у Києві, ситуація протилежна: наприкінці жовтня жодна опитана ВПО у місті Києві не повідомила про план повернутися впродовж наступних двох тижнів, але наразі 17% ВПО у Києві планують повернутися додому (до місця постійного проживання) — можливо, через труднощі, яких зазнавали жителі Києва останніми тижнями.

Значно більша частка ВПО на заході, у центрі та на півночі країни наразі розглядає можливість переїзду (але не повернення) — 24%, 28% та 39% відповідно порівняно з 10%, 15% та 9% в одинадцятому раунді Опитування загального населення (27 жовтня). З іншого боку, порівняно з результатами одинадцятого раунду від 27 жовтня, менша кількість ВПО в Києві та на півдні країни обмірковує переїзд, а не повернення.

Частка ВПО, які мають намір залишатися у поточному місці перебування, є стабільною в усіх макрорегіонах, окрім міста Києва. Лише 44% ВПО мають намір залишатися в Києві (233 000 осіб) порівняно з 73% трохи більше місяця тому (406 000 осіб станом на 27 жовтня).

МОТИВИ МОБИЛЬНОСТІ У НАЙБЛИЖЧІЙ ПЕРСПЕКТИВІ

Особи, які наразі розглядають можливість покинути своє поточне місце проживання, керуються різними мотивами. Ті, хто не були переміщені, зазвичай повідомляють про бажання возз'єднатися з сім'єю та/або друзями в іншому місці, економічні мотиви, а також сприйняття іншого місця як безпечнішого. Серед ВПО, які обмірковують переїзд, найпоширенішими причинами є сентиментальні, як-от бажання повернутися до нормального життя та туга за домівкою; серед інших поширених причин — бажання возз'єднатися з сім'єю та/або друзями. Примітно, що більший доступ до товарів, медичної допомоги чи послуг не часто згадують серед факторів мобільності. Слід зауважити, що у форматі опитування респонденти можуть бути схильними повідомляти про сентиментальні мотиви замість пояснювати складність рішень реального життя.

МАТРИЦЯ ВІДСТЕЖЕННЯ ПЕРЕМІЩЕНЬ

*Більша доступність послуг була мотивом переїзду для 12,5% осіб, які повернулися, проте її взагалі не згадували ВПО або респонденти, які ніколи не були переміщені.

ПОТЕНЦІЙНІ МАЙБУТНІ ПОТОКИ ПЕРЕМІЩЕННЯ — ПРОГНОЗУВАННЯ НА ОСНОВІ ТРИГЕРА

ОБМЕЖЕНИЙ ДОСТУП

Для полегшення орієнтовного прогнозування міграції та підтримки гуманітарної готовності MOM попросила респондентів поміркувати над тим, **чи намагалися б вони полишити свої домівки в деяких гіпотетичних ситуаціях — потенційних тригерах мобільності**. У цьому модулі висвітлено відносно низьку схильність українського населення до переміщення в умовах перебоїв у наданні комунальних послуг, загроз нападів та інших наслідків нинішньої війни, від незначних до дуже серйозних. Дані свідчать про те, що дві третини українців не полишили б свої домівки у разі тривалого вимкнення електроенергії.

припинено, знайти притулок в іншому місці намагатимуться менше половини опитаних (44%). Зважаючи на характер даних і наявні системи класифікації конфіденційності інформації, цей аналіз вважають обмеженим. MOM надасть гуманітарним партнерам і зацікавленим сторонам доступ до даних та аналізу в двосторонньому порядку та на вимогу.

українців не полишили б свої домівки у разі тривалого вимкнення електроенергії.

Навіть якщо надання всіх ключових комунальних послуг буде

БАЖАНІ МІСЦЯ ПРИЗНАЧЕННЯ

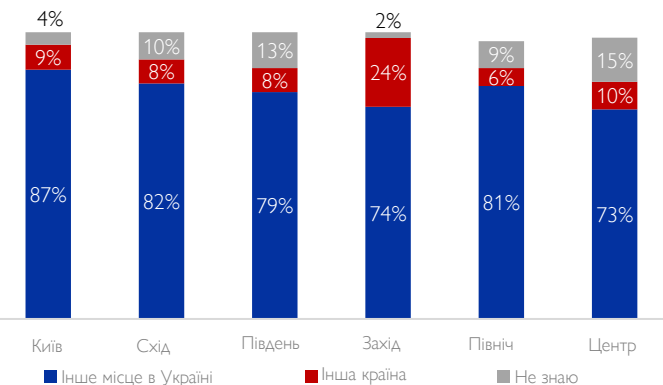
Серед усіх респондентів, які вже розглядають можливість переїзду, у тому числі ті, хто розглядали б можливість переїзду в разі погіршення умов, 68% обмірковують переїзд у межах України, а 20% — виїзд за кордон (порівняно з 23% у жовтні). ВПО, які обмірковують переїзд, але не повернення, найчастіше збираються переїхати в інше місце в Україні (79%), і лише 11% — за кордон (порівняно з 33% у жовтні). Непереміщене населення переважно розглядає можливість переїзду в іншу країну (22% порівняно з 7% у жовтні).

Серед тих, хто обмірковує переїзд за кордон найближчим часом або у разі настання тригерної події, **70% назвали країну Європейського Союзу**; найчастіше назвали Польщу, Німеччину та Чехію.

Найчастіше повідомляли про намір переїхати за кордон (24%) особи на заході України, які збираються переїхати, але не повернутися. Частка ВПО, які мають намір переїхати за кордон, також була значною в центральному макрорегіоні та в Києві. Респонденти, які обмірковують переїзд і наразі перебувають у Києві як ВПО, частіше повідомляли про намір переїхати до іншого місця в межах України (87%), що може свідчити про фінансові труднощі перебування ВПО в столиці, де орендна плата й вартість життя загалом є вищими, ніж деінде в Україні.

Найбільша частка ВПО, які розглядають можливість переїзду, але не визначилися з місцем призначення, проживає у центрі (15%) та на півдні (13%) України; у Києві таких ВПО лише 4%.

Частка домогосподарств ВПО, які мають намір переїхати (але не повернутися), за бажаними місцями призначення в кожному макрорегіоні переміщення

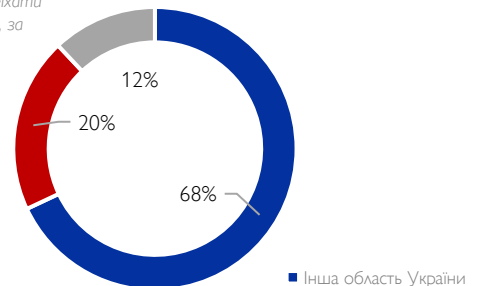

143 000 Наразі активно обмірковують переїзд у країну ЄС*

*Оцінка ґрунтується лише на частці респондентів, які наразі розглядають можливість переїзду, та не включає респондентів, що зазначили ЄС як можливий напрямок переїзду в разі настання тригерної події (див. розділ щодо тригерних подій на с. 8).

Частка домогосподарств, які мають намір переїхати (але не повернутися), за бажаними місцями призначення

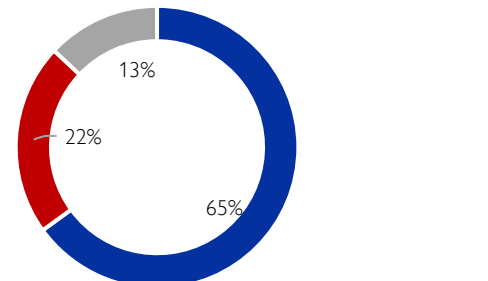
Серед усіх респондентів

Серед ВПО

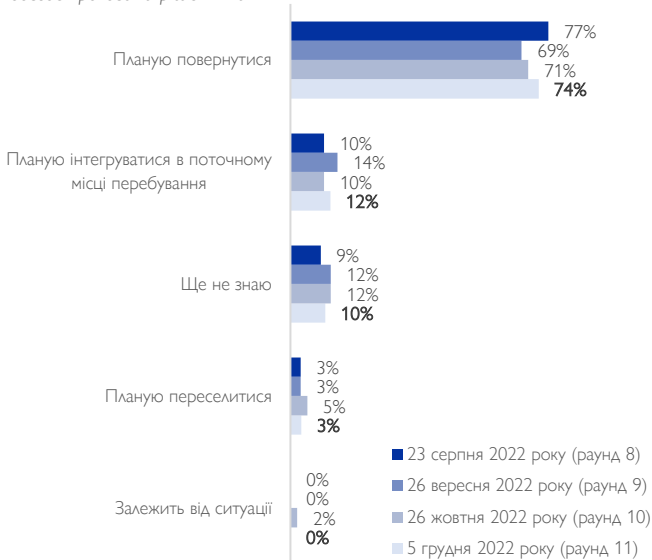
Серед ВПО

НАМІРИ НА ТРИВАЛУ ПЕРСПЕКТИВУ — ПРЕФЕРЕНЦІЙНІСТЬ ДОВГОСТРОКОВИХ РІШЕНЬ І ПОТРЕБИ

ВПО, які не мають наміру повертатися до місць звичного проживання впродовж наступних 2 тижнів, продовжують висловлювати преференційні довгострокові рішення, аналогічні висловленим у попередніх раундах опитування. Згідно з оцінками, 785 000 ВПО по всій Україні наразі планують інтегруватися у поточному місці перебування. Найбільша частка ВПО, які шукають можливості місцевої інтеграції, проживає на сході (а саме 206 000 осіб) та заході (201 000 осіб) країни, а також у Київському (178 000 осіб) та північному макрорегіонах (144 000 осіб). Рідше висловлювали свій намір повернутися в довгостроковій перспективі ВПО віком від 18 до 34 років (35%, суттєве зниження з 65% у десятому раунді опитування). Ця сама група респондентів частіше виявляла намір переселитися в інше місце (20%). Старші ВПО віком від 60 років найменше розмірковують над інтеграцією в поточне місце перебування (лише 5,6% мають такий намір) та переміщенням в інше місце (2%). Незалежно від їхніх преференційних довгострокових рішень на момент опитування, дві третини ВПО по всій країні передбачають необхідність залишитися у поточному місці перебування щонайменше ще на 6 місяців.

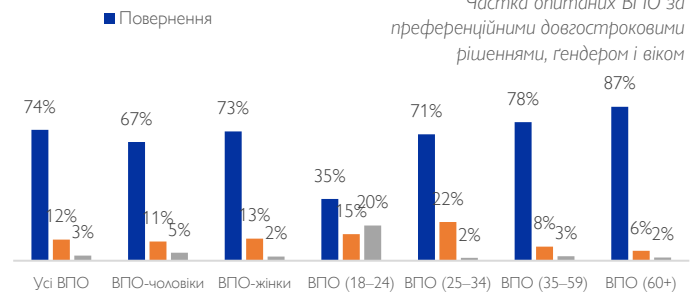
Частка опитаних ВПО за преференційними довгостроковими рішеннями

Частка опитаних ВПО за макрорегіонами та очікувану тривалістю перебування у поточному місці

Оцінка к-ті ВПО за макрорегіонами	Від 2 тижнів до 6 місяців	Від 6 до 12 місяців	Понад 1 року	Залежить	Ще не знаю
Країна загалом	29%	12%	3%	49%	7%
6 540 000	1 873 000	762 000	222 000	3 207 000	444 000
Київ	15%	8%	8%	62%	8%
556 000	86 000	43 000	43 000	342 000	43 000
Схід	24%	11%	3%	55%	8%
1 608 000	390 000	171 000	49 000	877 000	122 000
Південь	41%	9%	0%	50%	0%
602 000	246 000	22 000	/	/	/
Захід	41%	11%	5%	35%	8%
1 308 000	530 000	141 000	71 000	460 000	106 000
Північ	27%	18%	0%	45%	5%
1 223 000	334 000	222 000	0	556 000	56 000
Центр	24%	13%	4%	50%	9%
1 243 000	297 000	162 000	54 000	622 000	108 000

Частка опитаних ВПО за преференційними довгостроковими рішеннями, гендером і віком

ПОТРЕБИ В ПІДТРИМЦІ ІНТЕГРАЦІЇ

44%

44% ВПО, які сподіваються інтегруватися в поточному місці перебування, висловили потребу в підтримці інтеграції.

48% внутрішньо переміщених жінок, які бажають інтегруватися, висловили потребу в підтримці. Запит на підтримку є також поширенішим серед ВПО у східному макрорегіоні (54%, що складає 111 000 ВПО, які потребують підтримки інтеграції). На заході країни 37,8% ВПО, які бажають інтегруватися, висловили потребу у відповідній підтримці (76 000 осіб).

ПРИЧИНИ НЕ ПОВЕРТАТИСЯ

Для ВПО, які не планують повертатися додому, найчастіше основною причиною є безпекова ситуація (її вказали 54% осіб, які не мають наміру повертатися). Понад третина (32%) осіб, які не планують повертатися, також вказують відсутність доступу до послуг у місцях свого постійного проживання, та лише третина (27%) зазначає, що їхні домівки перебувають під тимчасовим військовим контролем Російської Федерації. Понад 15% вважають неможливість заробляти в місці постійного проживання причиною не повертатися, а 7% ВПО не повертаються з сімейних причин (сім'я вважає за краще залишатися в поточному місці перебування).

Потреби в інтеграції серед опитаних ВПО, які бажають інтегруватися в поточне місце перебування

68%

Гроші — фінансова підтримка

19%

Допомога, що підвищує здатність отримувати дохід від оплачуваної роботи чи бізнесу (освіта, навчання, професійні курси, грошовий грант для підприємств, курси з управління бізнесом тощо)

17%

Підтримка у доступі до безпечного і доступного житла

6%

Підтримка у доступі дітей до освіти

4%

Психосоціальна допомога

4%

Підтримка в доступі до медичних та/або інших базових послуг

2%

Підтримка в ремонті, оновленні та/або утепленні наявного житла

ДЕМОГРАФІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА ХАРАКТЕРИСТИКИ ДОМОГОСПОДАРСТВ

Після шостого раунду опитування у співпраці з Фондом народонаселення ООН (UNFPA) MOM переглянула серію запитань, що визначають характеристики домогосподарств ВПО. Це дозволило здійснити демографічну розбивку переміщеного населення, у тому числі глибше зрозуміти поширеність вразливостей та склад переміщених домогосподарств.

Відсоток від усіх ВПО	Усього	Чоловіки	Жінки
Немовлята (до 1 р.)*	56 000	26 000	30 000
Діти до 5 р. (крім. дітей до 1 р.)*	301 000	139 000	162 000
Діти 5–17 р.	1 149 000	532 000	617 000
Дорослі 18–59 р.	3 194 000	1 333 000	1 861 000
Літні (60+)	1 214 000	507 000	707 000
Усього	5,914,000	2 537 000	3 377 000

Оцінка розміру групи	Усього	Чоловіки	Жінки
Немовлята (до 1 р.)*	0,9%	0,4%	0,5%
Діти до 5 р. (крім. дітей до 1 р.)*	5,1%	2,4%	2,7%
Діти 5–17 р.	19,4%	9,0%	10,4%
Дорослі 18–59 р.	54,0%	22,5%	31,5%
Літні (60+)	20,6%	8,6%	12,0%
Усього	100%	43%	57%

* Гендерний розподіл дітей віком до 17 років розраховано із застосуванням даних Державної служби статистики України щодо співвідношення новонароджених дівчаток і хлопчиків за 2020 рік. Усі інші дані наведено на основі результатів Опитування загального населення.

ВРАЗЛИВОСТІ ДОМОГОСПОДАРСТВ

Частка ВПО, які повідомили, що один чи декілька членів їхнього домогосподарства належать до однієї з таких категорій вразливих осіб (загальна картина: «42% опитаних ВПО повідомили, що принаймні один із членів їхньої сім'ї, що нині з ними, є дитиною віком від 5 до 17 років»):

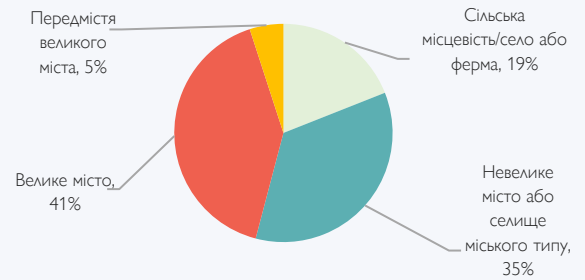
Примітка: Опис характеристик членів домогосподарств ВПО оснований виключно на даних, які стосуються членів домогосподарства, що проживають за межами звичного місця проживання через війну.

74% респондентів серед ВПО проживають у домогосподарствах, які складаються виключно зі внутрішньо переміщених осіб, у той час як 26% респондентів підтверджують, що живуть у змішаних домогосподарствах із членами, які не були переміщені через війну з 24 лютого 2022 року.

74% домогосподарства, що складаються виключно з ВПО, станом на 5 грудня

67% домогосподарства з принаймні одним уразливим членом (д/г, у складі яких виключно ВПО) станом на 5 грудня

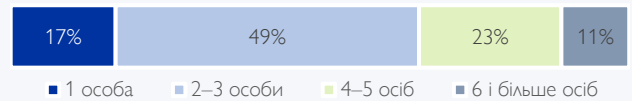
Частка опитаних ВПО за типами населених пунктів, у яких вони наразі мешкають

3,15 середній розмір домогосподарства ВПО (домогосподарства, усі члени яких є ВПО) станом на 5 грудня

1,59 середня кількість дітей на одну родину, що цілком складається з ВПО, станом на 5 грудня

Розмір домогосподарства (у складі якого виключно ВПО)

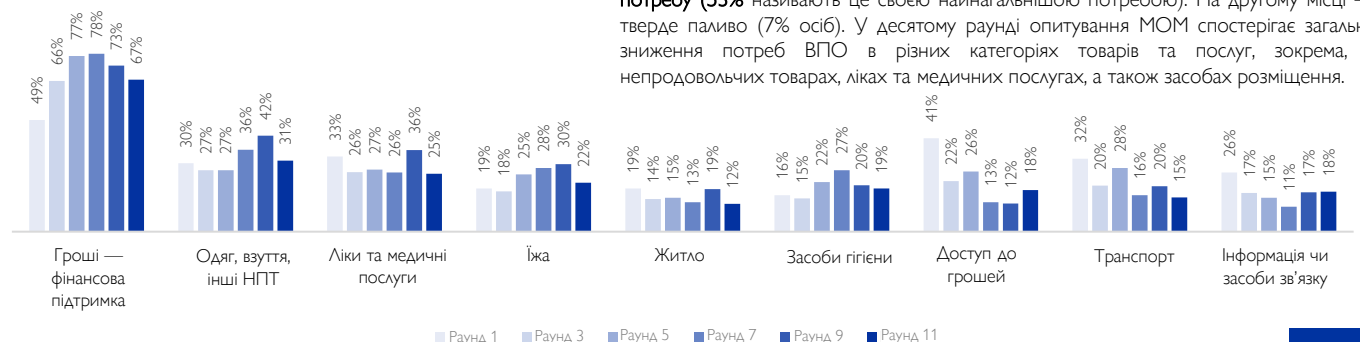

Кількість внутрішньо переміщених дітей, за домогосподарствами

ПОТРЕБИ ВПО ТА СИТУАЦІЯ В ДИНАМІЦІ

Найбільша кількість ВПО визначає гроші (фінансову підтримку) як першочергову потребу (53% називають це своєю найнагальнішою потребою). На другому місці — тверде паливо (7% осіб). У десятому раунді опитування MOM спостерігає загальне зниження потреб ВПО в різних категоріях товарів та послуг, зокрема, у непродовольчих товарах, ліках та медичних послугах, а також засобах розміщення.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ ТА ПОТРЕБ

Особи, які були переміщені зі звичних місць проживання або які повернулися до таких місць, стикаються з критичними потребами. Профіль та ситуація цих підгруп дещо відрізняються, що зумовлює потребу в цільовій підтримці. Нижче зазначені основні відмінності між групами у межах вибірки загального населення для десятого раунду опитування MOM.

НАЙНАГАЛЬНІША ПОТРЕБА

Серед найбільш нагальних потреб, названих респондентами, яких попросили визначити **одну найнагальнішу потребу**, лишаються гроші (фінансова допомога), а також ліки та медичні послуги. В умовах зниження температури тверде паливо також є нагальною потребою для багатьох людей. Наприклад, 8% ВПО визначили тверде паливо своєю найбільш нагальною потребою.

Гроші — фінансова підтримка

44% Не ВПО 53% ВПО 46% осіб, які повернулися

Тверде паливо (вугілля, дрова тощо)

10% Не ВПО 7% ВПО 8% осіб, які повернулися

Опалювальні прилади

4% Не ВПО 5% ВПО 7% осіб, які повернулися

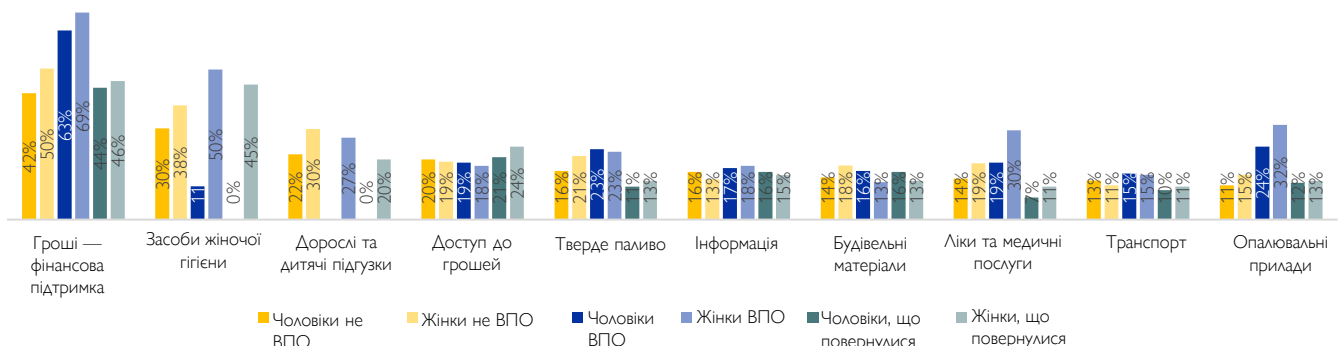
Ліки та медичні послуги

5% Не ВПО 7% ВПО 4% осіб, які повернулися

Важливо: «Ліки та медичні послуги є найнагальнішою потребою для 7% ВПО»

ПОТРЕБИ: ҐЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ

Незважаючи на повсюдну потребу у фінансовій допомозі, серед усіх груп ВПО жінки найчастіше повідомляли про таку потребу (69%). Майже кожній десятій внутрішньо переміщеній жінці бракує засобів жіночої гігієни (8%), а 30% не мають ліків або доступу до медичних послуг у місці переміщення.

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ПОТРЕБ

Усіх респондентів попросили визначити, чи потребують вони підтримки в кожній із категорій, зазначених нижче. Потреби варіюються залежно від статусу переміщення відповідно до ситуації. Наприклад, ВПО мають більшу потребу в опалювальних приладах, аніж непереміщене населення та особи, які повернулися, на загальнонаціональному рівні.

Примітка: % тих, хто відповів «Так» і «Частково так» у кожній категорії потреб

	Не ВПО	ВПО	Особи, які повернулися
<i>Важливо: «67% ВПО потребують фінансової допомоги»</i>			
Гроші — фінансова підтримка	47%	67%	46%
Засоби жіночої гігієни*	36%	43%	45%
Одяг, взуття та інші непродовольчі товари	8%	31%	7%
Опалювальні прилади	13%	29%	13%
Ліки та медичні послуги	16%	25%	10%
Тверде паливо для опалення	19%	23%	12%
Дорослі та дитячі підгузки*	28%	23%	20%
Їжа	11%	22%	10%
Засоби гігієни	6%	19%	7%
Доступ до грошей	20%	18%	23%
Інформація чи зв'язок із іншими	15%	18%	15%
Транспорт	12%	15%	11%

**Примітка: Серед тих, хто висловив потребу в засобах гігієни*

ВПО обох ґендерів частіше висловлювали потребу в опалювальних приладах, при цьому жінки — дещо частіше (32%). Однак ця потреба була менш поширеною в цьому раунді, ніж у жовтні (39% внутрішньо переміщених жінок).

ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ: ЛІКИ ТА МЕДИЧНІ ПОСЛУГИ

ДОСТУПНІСТЬ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ І ЛІКІВ

Станом на початок грудня 2022 року майже п'ята частина (17%) всього населення повідомила про недостатній доступ до медичних послуг і ліків. У південному макрореґіоні частка таких осіб становила 26%, а серед ВПО, які перебувають у цьому макрореґіоні — 54%. Про цю проблему повідомила третина (28%) осіб, які зазначили, що мешкають у населених пунктах, що перебували під тимчасовим військовим контролем Російської Федерації під час війни. Загалом серед тих, хто зазначив потребу в ліках та медичних послугах, 55% відчували брак ліків, а 31% — брак медичних послуг. Переважна більшість осіб, які повідомили про брак ліків, перебуває в південному макрореґіоні.

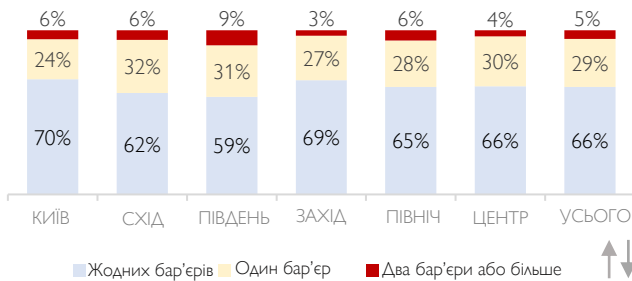
Частка від усіх респондентів, які повідомили про брак ліків та медичних послуг

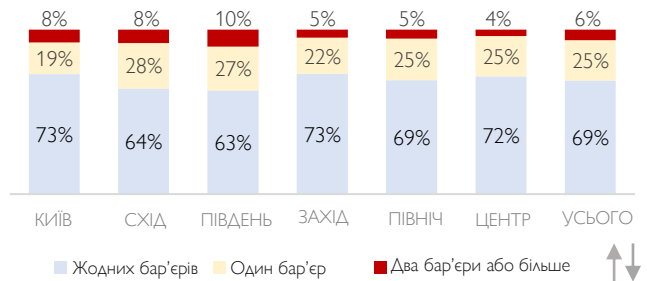
ПЕРЕШКОДИ ДОСТУПУ ДО МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ І ЛІКІВ

Сукупно третина населення (31%) відзначила щонайменше одну перешкоду доступу до медичних послуг, а ще 35% повідомили про щонайменше одну перешкоду в доступі до ліків. Найчастіше згадуваною перешкодою в обох випадках був брак коштів. Про перешкоди, пов'язані з інфраструктурою, згадували рідше. Лише 6% від усього населення країни підтвердили, що їм доводиться витратити більше години, незалежно від використовуваного виду транспорту, щоб дістатися до найближчого медичного закладу, де вони можуть отримати лікування чи ліки.

Перешкоди доступу до ліків [усі респонденти]

Перешкоди доступу до медичних послуг [усі респонденти]

Не можуть собі дозволити вартість лікування	27%
Недоступність певних необхідних ліків	5%
Проблеми важкодоступності (відсутність транспорту, проблеми зі здоров'ям, що перешкоджають мобільності)	3%
Відсутність необхідних документів	1%
Втратили доступ до програми соціальної медицини	1%
Не можуть собі дозволити дістатися до аптеки	0%
Аптека розташована поблизу зони бойових дій	0%

Не можуть собі дозволити витрат на консультації/послуги	17%
Заклад охорони здоров'я розташований в іншому населеному пункті	5%
Найближчий медичний заклад скоротив кількість послуг	5%
Нестабільне функціонування послуг охорони здоров'я (перебої в наданні державних послуг)	3%
Не підписали декларацію з сімейним лікарем	2%
Медичні заклади розташовані поблизу зони бойових дій	1%
Брак інформації про доступ до медичної допомоги	0%

ДОСТУПНІСТЬ ЛІКІВ

Серед усіх респондентів 19% повідомили, що вони особисто або хтось із їхньої сім'ї змушені були припинити вживати ліки в останній місяць через війну. Серед ВПО велика частка (23%) повідомили, що вони особисто або члени їхньої сім'ї перестали приймати ліки через війну. Серед них 57% вказали, що не можуть дістати ліки через їх недоступність, 69% не можуть собі дозволити їх купити через брак грошей (респонденти могли вказувати декілька причин). Найчастіше респонденти повідомили, що припинили прийом ліків від підвищеного тиску та серцево-судинних захворювань.

ПОТРЕБИ У ПСИХОСОЦІАЛЬНІЙ ПІДТРИМЦІ

Серед усіх респондентів 23% запитали номер безкоштовної гарячої лінії емоційної підтримки МОМ. В одинадцятому раунді 27% ВПО запитали номер безкоштовної гарячої лінії психологічної підтримки. Загалом жінки частіше зверталися по підтримку порівняно з чоловіками (26% і 18% відповідно). Переміщене населення віком від 60 років також частіше зверталося по підтримку (35% переміщених осіб віком від 60 років запитали інформацію через гарячу лінію, коли їм це запропонували).

ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ: ЛІКИ ТА МЕДИЧНІ ПОСЛУГИ

ВРАЗЛИВОСТІ ЗДОРОВ'Я

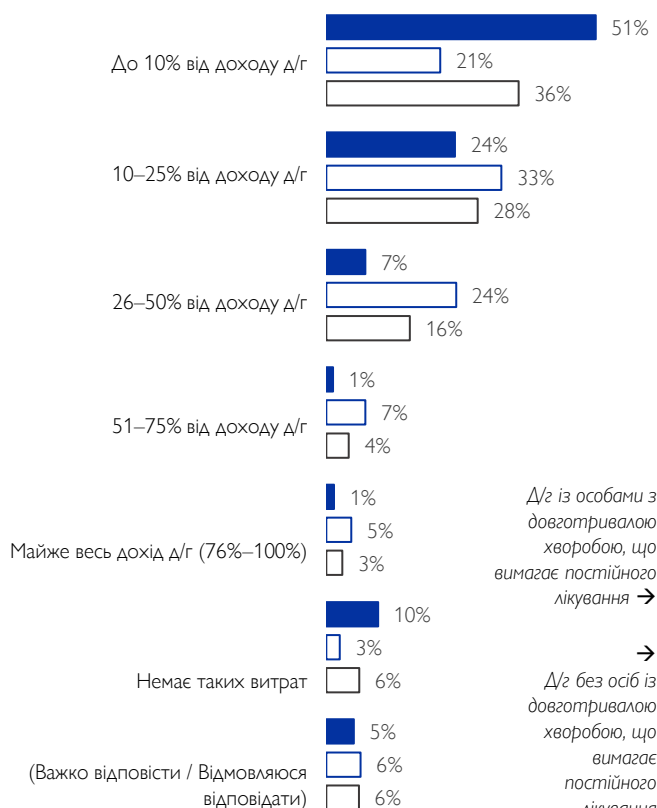
респондентів повідомили, що в їхніх домогосподарствах є особи з довготривалою/хронічною хворобою, яка вимагає постійного лікування.

Частка опитаних осіб, які повідомили про таку вразливість членів їхніх домогосподарств, істотно не варіювалася порівняно з особами без досвіду переміщення (50%), ВПО (46%) та особами, які повернулися (48%). Однак найчастіше повідомляли про таких членів домогосподарств ВПО, які виїхали з південного макрорегіону.

ВИТРАТИ НА МЕДИЦИНУ

Майже кожне домогосподарство має витрати, пов'язані з оплатою медичних товарів і послуг, але такі витрати є критичними для осіб із довготривалою/хронічною хворобою, що вимагає постійного лікування. Четверть респондентів у домогосподарствах, члени яких мають вразливості здоров'я, підтвердили, що витрачають від 25% до 50% доходу на медичні послуги та ліки.

Витрати домогосподарств на медичні послуги та ліки

Д/г із особами з довготривалою хворобою, що вимагає постійного лікування →

→ Д/г без осіб із довготривалою хворобою, що вимагає постійного лікування

МЕХАНІЗМ ПОДОЛАННЯ ПРОБЛЕМ ІЗ МЕДИЦИНОЮ

Результати опитування свідчать про те, що низка перешкод доступу до медичних послуг і ліків вимагають від осіб застосування стратегій подолання проблем для задоволення цих потреб. Станом на 5 грудня самолікування й народна медицина є серед найпоширеніших стратегій, які застосовують українські респонденти.

Механізми подолання проблем із медициною, про які повідомили респонденти, до складу домогосподарств яких входять чи не входять особи, що потребують постійного догляду через

КАНАЛИ ОТРИМАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

Консультавання з сімейним лікарем телефоном/онлайн	Мобільні медичні бригади	(Не користуються жодними з цих каналів)	Консультавання з фахівцями телефоном/онлайн	У регіоні не доступні альтернативні послуги	Респонденти повідомляють про відсутність потреби в медичних послугах
66%	18%	14%	14%	6%	1%
61%	11%	16%	11%	7%	3%

8% від усіх респондентів повідомили, що не мають доступу до медичних закладів, які зараз працюють і в яких вони могли би отримати необхідні медичні послуги/ліки. Таких респондентів опитали про інші методи, якими вони користуються, коли не можуть відвідати клініку для отримання медичних послуг. Дані свідчать про те, що понад половини населення покладається на дистанційні консультації сімейного лікаря.

ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ: ПОТРЕБА В ТВЕРДОМУ ПАЛИВІ І ЙОГО ДОСТУПНІСТЬ

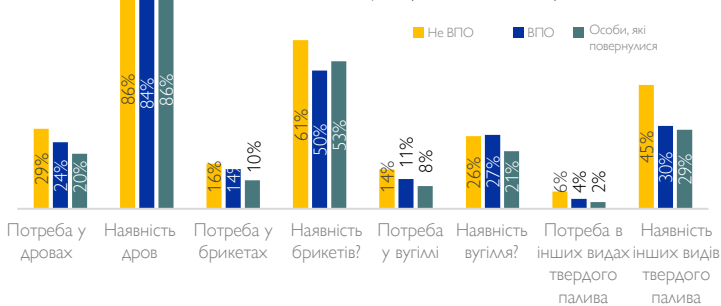
23%

опитаних ВПО повідомили про потребу у твердому паливі для опалення, такому як вугілля, дрова, пелети та брикети.

З огляду на повсюдні й постійні перебої в наданні комунальних послуг все більше домогосподарств ВПО покладаються на тверді види палива для опалення своїх будинків. Приблизно кожна четверта опитана ВПО зазначила, що потребує, але не має твердого палива (23%), що дещо перевищує аналогічний показник серед непереміщеного населення (19%). Основним твердим паливом, якого потребують домогосподарства ВПО, є дрова (24%). Серед осіб, які повідомили про потребу в дровах, 84% зазначили, що їх можна придбати в місці їхнього поточного перебування. У районах переміщення, які безпосередньо постраждали від війни, збиранню дров значно перешкоджають боєприпаси, що не вибухнули, та міни у лісовій місцевості.

Про потребу в брикетах (14%) та вугіллі (11%) повідомила менша частка ВПО. Ці потреби залишилися відносно незмінними з десятого раунду, проведеного в жовтні, що свідчить про те, що настання зими не спричинило негайного зростання попиту на ці види палива серед ВПО.

Частка респондентів за потребою в твердому паливі та доступом до нього

Потреба у твердому паливі особливо помітна у західному макрореєоні (38%), де респонденти найчастіше повідомляли про потребу в дровах (31%) та брикетах (21%). Приблизно кожен третій респондент не має твердого палива для опалення в Києві (36%) та в центрі (33%).

Більшість ВПО повідомили про наявність **дров** у їхній місцевості, що свідчить про те, що відсутність такого виду твердого палива є результатом доступності, а не пропозиції. Наявність **брикетів** суттєво відрізняється у різних макрореєонах: всі опитані ВПО у південному макрореєоні повідомили про їх наявність, тоді як у центральній Україні — 29%. За повідомленнями, **вугілля** є доступним для 64% ВПО на заході України, але відсутнє в Київському, північному і центральному макрореєонах.

Частка опитаних ВПО, які не мають твердого палива, за макрореєонами

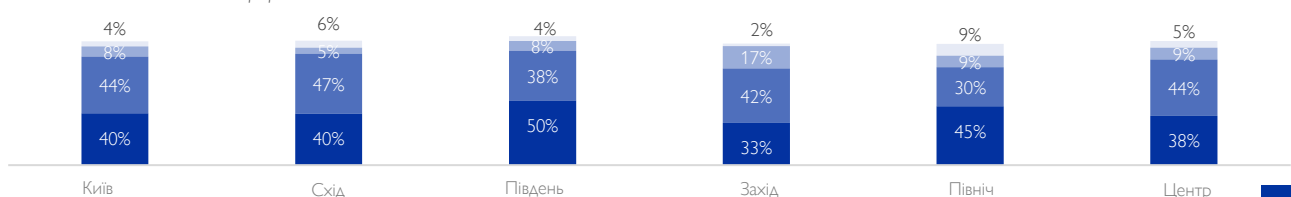
Додаткову інформацію див. в останній Оцінці твердого палива МВГП, у якій викладено теперішні системи опалення та розрахункові витрати на тверде паливо за областями на основі зібраних польових даних ([Reliefweb](#)).

ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ: ФІНАНСОВІ ЗАОЩАДЖЕННЯ

Близько 42% ВПО вичерпали свої заощадження понад 30 днів тому (порівняно з 41% у вересні, коли МОМ востаннє ставила серію цих запитань). Ще 9% ВПО вичерпали свої заощадження за місяць до проведення одинадцятого раунду опитування (порівняно з 13% у вересні). Разом із домогосподарствами, які не мали заощаджень до переміщення, вони становлять понад половину переміщеного населення, яке є надзвичайно фінансово вразливим та чий добробут залежить від доходу (56%).

17% опитаних ВПО на заході країни вичерпали свої заощадження протягом останніх 30 днів. ВПО у східному (47%), центральному (44%) та західному (42%) макрореєонах із найбільшою ймовірністю вичерпали свої заощадження понад 30 днів тому. ВПО на півдні та півночі України з найбільшою ймовірністю мали залишок заощаджень.

Частка опитаних ВПО за залишком фінансових заощаджень та макрореєонами

43%

всіх домогосподарств в Україні повністю вичерпали свої заощадження

Частка респондентів за залишком фінансових заощаджень та групами населення

- Домогосподарства без заощаджень
- Домогосподарства вичерпали свої заощадження протягом останніх 30 днів
- Домогосподарства вичерпали свої заощадження понад 30 днів тому
- Домогосподарства витратили частину заощаджень

ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ: СТРАТЕГІЇ ПОДОЛАННЯ ПРОБЛЕМ

опитаних ВПО скоротили споживання комунальних послуг, таких як газ, електроенергія і тверде паливо, у рамках стратегії подолання фінансових проблем, пов'язаних із переміщенням.

Ураховуючи, що 70% усіх ВПО перебувають у цьому статусі шість або більше місяців, майже всі переміщені домогосподарства використовують одну або декілька стратегій подолання проблем. Однак із серпня (восьмий раунд) було дуже мало відмінностей у поширеності стратегій, які використовують переміщені домогосподарства. Майже ідентичні частки домогосподарств ВПО витратили заощадження та перейшли на споживання дешевших харчових продуктів і непродовольчих товарів. Домогосподарства ВПО також з однаковою ймовірністю брали нові борги або погоджувалися на роботу, для якої вони мають зависоку кваліфікацію чи низькооплачувану роботу.

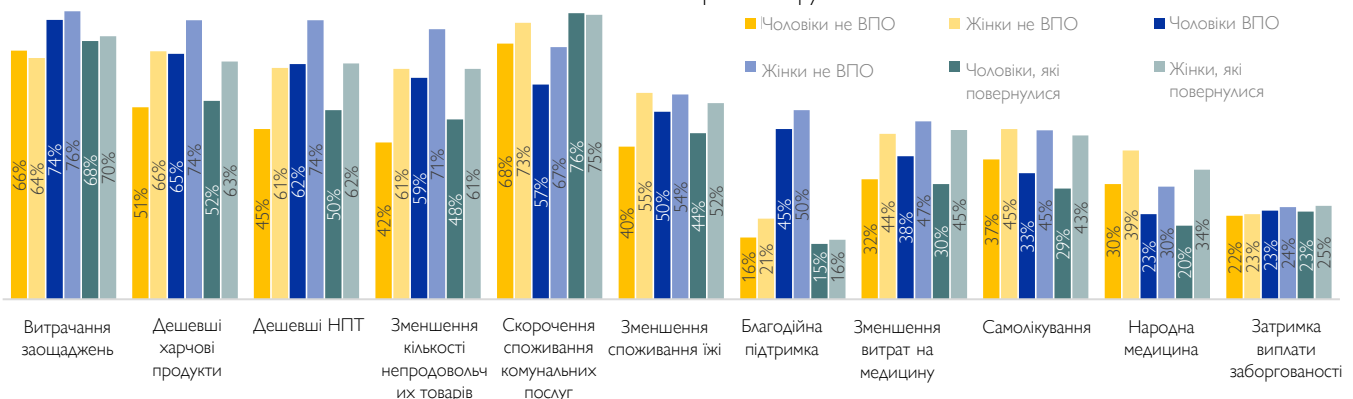
Примітно, що в одинадцятому раунді опитані ВПО рідше наважувалися переїхати в житло з гіршими умовами (16% порівняно з 32% у восьмому раунді). Це може відображати той факт, що особи, які мешкали у житлі з гіршими умовами, вже переїхали до іншого місця або повернулися.

Понад половина всіх опитаних ВПО в одинадцятому раунді повідомили про зменшення споживання їжі (52%), та майже половина знизилася витрати на медицину (43%). Важливо зазначити, що під час опалювального сезону 63% всіх опитаних ВПО повідомили про скорочення споживання комунальних послуг, таких як газ, електроенергія та тверде паливо, а також витрат на них. Цей факт, а також той факт, що 66% ВПО повідомили про користування непродовольчими товарами нижчої якості (одягом, продуктами гігієни та постільними речами), посилюють вразливість значної частки переміщеного населення до холодної погоди та тривалих перебоїв у наданні комунальних послуг через війну.

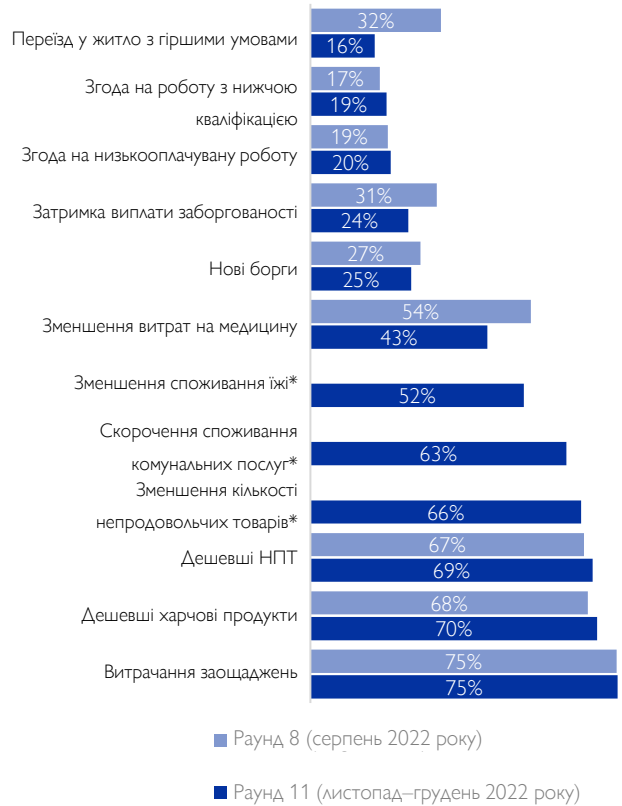
СТРАТЕГІЇ ПОДОЛАННЯ ПРОБЛЕМ: ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ

Загалом внутрішньо переміщені жінки з більшою ймовірністю застосовували кожен стратегію подолання проблем. Вони значно частіше знижували споживання непродовольчих товарів або переходили на дешевші непродовольчі товари для задоволення побутових потреб. Те саме стосується інших витрат домогосподарств: внутрішньо переміщені жінки частіше повідомляли про перехід на дешевші харчові продукти та скорочення споживання комунальних послуг у місці переміщення.

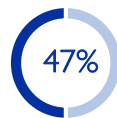
Частка респондентів за стратегіями подолання проблем і гендером

Частка опитаних ВПО за вибраними стратегіями подолання проблем

*Стратегії подолання проблем, не включені до восьмого раунду опитування.

внутрішньо переміщених жінок повідомили про скорочення витрат на медицину (47%), а приблизно така ж частка — про самолікування (45%) та використання засобів народної медицини (30%).

Ці стратегії подолання проблем пов'язаних зі здоров'ям проблем також більш поширені серед жінок, які повернулися, та непереміщених жінок. Серед переміщеного населення поширені особи з хронічними захворюваннями, і такі стратегії подолання проблем можуть негативно позначитися на цій вразливій групі.

ПРИМІТКИ ЩОДО МЕТОДОЛОГІЇ

Дані, представлені в цьому звіті, отримано на замовлення Міжнародної організації з міграції (МОМ) у результаті проведення телефонного експрес-опитування, проведеного MultiCultural Insights. Десятий раунд збирання даних серед вибірки розміром 2 002 унікальні дорослі респонденти (віком від 18 років) було проведено в період із 25 листопада по 5 грудня 2022 року. Цю імовірнісну вибірку, що представляє понад 30 млн дорослих українців (віком від 18 років), було стратифіковано для досягнення репрезентативності на рівні 6 макрорегіонів України. Основу вибірки було створено шляхом формування переліку 100 000 десятицифрових номерів телефону, згенерованих за рахунок поєднання трьохцифрових префіксів, що позначають оператора мобільного зв'язку, з довільно згенерованими семицифровими номерами телефону. Згенерована основа вибірки є пропорційною до частки шести телефонних мереж, охоплених у дослідженні, на національному ринку. Інтерв'ю були проведені з використанням методу набору випадкових телефонних номерів, згенерованих у довільний спосіб. У такому режимі нові номери генеруються з інтервалом у мілісекунду. Інтерв'ю проводили анонімно. Перед початком інтерв'ю респондентів просили надати згоду на його проведення. Інтерв'юери використовували структурований опитувальник і метод автоматизованого телефонного опитування (CATI), щоб записувати результати безпосередньо в програму введення даних.

Використовуючи цю технологію в одинадцятому раунді, група інтерв'юерів опитала 2 002 унікальні дорослі респонденти, які відповідали встановленим критеріям та надали свою згоду на опитування. Попри те, що методом набору випадкових телефонних номерів в Україні зазвичай вдається дозвонитися до приблизно 7–8% абонентів, у десятому раунді показник успішних дзвінків склав 10,7%. Для цієї роботи було залучено 30 інтерв'юерів. Група інтерв'юерів складалася з 5 чоловіків і 21 жінки. Інтерв'ю проводили українською мовою (82%) та російською мовою (18%). Вибір мови залежав від уподобань респондента.

Обмеження: Точна частка не охопленого населення невідома, тому при тлумаченні результатів потрібно враховувати певні застереження. Особи, які нині проживають за межами України, в опитуванні участі не брали завдяки застосуванню методу активного виключення. Розрахунки населення основані на припущенні про те, що неповнолітніх осіб (молодших за 18 років) супроводжують їхні батьки або дорослі піклувальники. Основа вибірки обмежена дорослими, які користуються мобільним телефоном. Невідомо, чи всі телефонні мережі повноцінно працювали по всій території України протягом усього періоду опитування, тому деякі номери могли мати вищу ймовірність набору, ніж інші. Мешканці територій зі значними пошкодженнями цивільної інфраструктури, можливо, меншою мірою представлені у вибірці. Можна припустити, що фактичні потреби насправді більші, ніж ті, про які було отримано інформацію при опитуванні. В опитуванні не брали участі жителі Автономної Республіки Крим та районів Донецької та Луганської областей поза контролем Уряду України з 2014 року.

Застереження: У ході опитування інтерв'юери збирали інформацію про демографічні характеристики респондентів, їхнє поточне місце перебування та/або місце перебування після переміщення (географічна інформація), наміри щодо переміщення, заплановані місця призначення, потреби та проблеми, з якими вони стикаються під час цієї кризи. Аналіз було проведено з використанням двох підходів до оцінювання профілю населення, їхніх проблем і потреб. Для аналізу географічного профілю були використані дані без урахування відсутніх значень, виявлених на рівні макрорегіонів (n=2 002). Оцінювання потреб та інші частини аналізу було виконано з використанням даних, отриманих на основі повної вибірки (з урахуванням частки відмов відповідати на запитання).

Макрорегіон	Усього проведених інтерв'ю (ж / ч / немає відповіді)	Частка інтерв'ю
КИЇВ	218 (124/94/0)	10%
СХІД	486 (286/199/1)	24%
ПІВДЕНЬ	195 (112/83/0)	10%
ЗАХІД	472 (281/190/1)	23%
ПІВНІЧ	336 (187/148/1)	16%
ЦЕНТР	293 (172/121/0)	15%
Місце перебування не названо	2 (0/2/0)	0%
Усього по Україні	2 002 (1 162/837/3)	100%

Макрорегіон		Рівень достовірності 95%
КИЇВ	+/-	7%
СХІД	+/-	4%
ПІВДЕНЬ	+/-	7%
ЗАХІД	+/-	5%
ПІВНІЧ	+/-	5%
ЦЕНТР	+/-	6%
Усього по Україні	+/-	2%

Означення: Згідно з [Глосарієм МОМ](#), **внутрішньо переміщені особи (ВПО)** — це особи або групи осіб, які були змушені або зобов'язані втекти або покинути свої домівки або місця звичного проживання, зокрема в результаті або з метою уникнення наслідків збройних конфліктів, широкомасштабного насильства, порушення прав людини або природних чи техногенних катастроф, і які не перетинали міжнародно визнаний кордон країни. Для операційних цілей цього опитування інтерв'юери визначають ВПО як осіб, які залишили своє місце свого звичного проживання через нинішню війну.

МОМ визначає термін **«особа, яка повернулася»** як особу, яка зазнала міграційного переміщення та повернулася до початкового звичного місця проживання. Для цілей цього аналізу МОМ визначає термін «особи, які повернулися» як респондентів, які повідомили про виїзд зі свого звичного місця проживання з 24 лютого через поточну війну на період щонайменше 2 тижнів (14 днів), але потім повернулися.

Конвенція про статус біженців 1951 року визначає **біженця** як особу, яка: «через обґрунтовані побоювання стати жертвою переслідувань за ознакою расової належності, релігії, громадянства, належності до певної соціальної групи чи політичних поглядів... не може чи не бажає повернутися до [країни свого колишнього місця проживання]...».

Використання позначень та подання матеріалу в цьому звіті не має на меті висловлення будь-якої думки щодо правового статусу будь-якої країни, території, міста чи населеного пункту, їхньої влади, кордонів чи меж від імені МОМ. Викадені в цьому звіті думки належать авторам і не обов'язково відображають погляди МОМ.

ПРЕДСТАВНИЦТВО МОМ В УКРАЇНІ

МОМ
ООН МІГРАЦІЯ